ETICKÝ KÓDEX
Slovenského Červeného kríža

Pre zamestnancov a dobrovoľníkov
Slovenského Červeného kríža
verzia 1.0

Slovenský Červený kríž
2026

KÓDEXY

Etický kódex Slovenského Červeného kríža

Preambula

Slovenský Červený kríž (ďalej len „SČK“) zastupuje Hnutie Červeného kríža a Červeného polmesiaca (ďalej v texte len „Hnutie“) v Slovenskej republike. Je členom Medzinárodnej federácie Červeného kríža a Červeného polmesiaca, úzko spolupracuje s Medzinárodným výborom Červeného kríža a celosvetovo so všetkými národnými spoločnosťami Červeného kríža a Červeného polmesiaca.

Základným poslaním SČK je predchádzať utrpeniu všetkých ľudí bez ohľadu na národnosť, jazyk, rasu, pohlavie, náboženstvo, politické presvedčenie a spoločenské postavenie a zmierňovať ho. SČK pôsobí na celom území Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) podľa Ženevských dohovorov a ich dodatkových protokolov a tiež v súlade so základnými princípmi hnutia, Štatútom hnutia, smernicami a ďalšími dokumentmi prijatými Hnutím. Jeho postavenie a činnosť sa odvíja aj od Zákona o Slovenskom Červenom kríži a ochrane znaku a názvu Červeného kríža.

Príslušnosť k Hnutiu si vyžaduje, aby SČK, členovia SČK, členovia jeho orgánov, zložiek a komisií, zamestnanci, dobrovoľníci a funkcionári SČK, spolupracovníci SČK ako aj ďalšie osoby podieľajúce sa na činnosti SČK a iné osoby s príslušnosťou k SČK (ďalej spolu len „osoby s príslušnosťou k SČK“), dodržiavali a rozširovali základné princípy a zásady Hnutia v rámci ich oblasti pôsobnosti a boli príkladom pre iných, osobitne pre deti a mládež.

Z uvedených dôvodov SČK prijíma vlastný Etický kódex SČK (ďalej len „Etický kódex“), ktorý je vypracovaný v súlade so siedmimi základnými princípmi Hnutia a ďalšími humanitárnymi princípmi, ako aj so všeobecne platnými pravidlami spoločenského správania a vystupovania a reflektuje aktuálnu legislatívnu úpravu jednotlivých oblastí.

Etický kódex vymedzuje základné etické zásady a normy správania a konania osôb s príslušnosťou k SČK konajúce dovnútra i navonok v mene SČK, miestnych a územných spolkov SČK, Mládeže SČK, Vodnej záchrannej služby a iných inštitucionálnych zložiek Červeného kríža v Slovenskej republike a právnických osôb, ktoré založil alebo zriadila SČK alebo v ktorých je spoločníkom.

Článok 1

Pôsobnosť Etického kódexu

(1) Etický kódex zaväzuje všetky osoby s príslušnosťou k SČK, a to najmä

(a) Zamestnancov, funkcionárov SČK a právnické osoby, ktoré založil alebo zriadil SČK alebo v ktorých je SČK spoločníkom (ďalej spoločne aj ako „SČK“, ak z príslušných ustanovení Etického kódexu nevyplýva inak),

(b) členov SČK a v súlade s ich vnútornými predpismi aj ďalšie osoby s príslušnosťou k SČK a k členom SČK,

(c) členov orgánov, zložiek, komisií a pracovných skupín SČK,

(d) zmluvných spolupracovníkov a dodávateľov SČK,

(e) dobrovoľníkov vykonávajúcich dobrovoľnícku činnosť pre SČK.

(2) Ustanovenia tohto Etického kódexu sa vzťahujú na všetky vyššie uvedené osoby, pokiaľ príslušné ustanovenia ich pôsobnosť neobmedzujú iba na vybrané kategórie osôb s príslušnosťou k SČK.

Článok 2

Ciele a základné zásady

(1) Cieľom Etického kódexu je stanoviť základné etické zásady a štandardy správania, ktoré je každá osoba s príslušnosťou k SČK povinná rešpektovať a dodržiavať.

(2) Základné etické zásady vychádzajú zo siedmych princípov Hnutia, ktorými sú:

(a) ***ľudskosť*** – hnutie, ktoré sa zrodilo zo snahy pomáhať zraneným na bojiskách bez akéhokoľvek rozdielu, sa v medzinárodnom a národnom meradle usiluje za všetkých okolností zmierniť ľudské utrpenie a súčasne mu predchádzať; cieľom hnutia je chrániť život a zdravie a zaručiť úctu k človeku; hnutie presadzuje vzájomné porozumenie, priateľstvo, spoluprácu a trvalý mier medzi všetkými ľuďmi;

(b) ***nestrannosť* –** hnutie nerobí rozdiely medzi národnosťami, rasami, náboženským vyznaním, spoločenským postavením a politickou príslušnosťou; hnutie sa usiluje pomáhať ľudom podľa rozsahu ich utrpenia a prednostne riešiť najsúrnejšie núdzové situácie;

(c) ***neutralita*** – hnutie s cieľom zachovať si dôveru všetkých strán si udržiava odstup od konfliktov a sporov politického, rasového, náboženského a ideologického charakteru;

(d) ***nezávislosť*** – aj keď národné spoločnosti Červeného kríža a Červeného polmesiaca ako pomocné organizácie verejných orgánov v oblasti humanitárnej činnosti podliehajú zákonom platným v príslušnej krajine, musia si zachovať určitú autonómiu, ktorá im dovoľuje konať vždy podľa zásad hnutia;

(e) ***dobrovoľnosť*** – hnutie je založené na dobrovoľnej a nezištnej pomoci;

(f) ***jednota*** – v jednej krajine môže pôsobiť len jedna národná spoločnosť, a to buď Červeného kríža alebo Červeného polmesiaca; národná spoločnosť musí byť pre všetkých otvorená a jej humanitárna pomoc sa musí vzťahovať na celé územie krajiny;

(g) ***univerzálnosť*** – hnutie, v rámci ktorého majú všetky spoločnosti právo a povinnosť vzájomne si pomáhať, je celosvetové.

(3) Základné etické zásady sú najmä:

(a) ***dôstojnosť*** – vyjadruje úctu k životu a osobnej integrite jednotlivca. Právo na dôstojné zaobchádzanie vychádza z princípu ľudskosti a humanitárneho imperatívu. Ochrana dôstojnosti dotknutých osôb je základnou súčasťou humanitárnej práce a mala by byť prioritou všetkých programov SČK

(b) ***dostupnosť*** – programy a služby, ktoré SČK ponúka, sú prístupné jednotlivcom a skupinám, ktoré spĺňajú stanovené kritériá. Ide o fyzickú dostupnosť, ekonomickú dostupnosť a dostupnosť informácií;

(c) ***participácia*** – úplné, rovnocenné a zmysluplné zapojenie členov komunít do príprav aktivít a služieb, ktorými im pomáhame;

(d) ***bezpečnosť*** – pri implementácii programov a služieb dbáme na vytváranie bezpečného prostredia, ktoré má pozitívny vplyv na všetkých, ktorým pomáhame;

(4) Štandardy správania v zmysle článku 2, odsek 1 tohto Etického kódexu zahŕňajú najmä:

(e) ***rešpektovanie*** – naše správanie a prístup ku všetkým je na rovnako vysokej úrovni bez ohľadu na to, či sme kolegovia, partneri, sponzori alebo široká verejnosť;

(f) ***dodržiavanie ľudských práv*** – dodržiavame ľudské práva v rámci všetkých aktivít Hnutia, najmä rešpektujeme ľudskú dôstojnosť, odmietame akúkoľvek diskrimináciu, založenú na rase, farbe pleti, sexuálnej orientácii, jazyku, náboženstve, politických alebo iných názoroch, majetku, pôvode alebo na inom statuse;

(g) ***zákaz obťažovania a zneužívania*** – podporujeme princípy rodovej rovnosti a inklúzie. Odmietame všetky formy obťažovania a zneužívania, či už fyzického, psychického, profesijného, alebo sexuálneho; Osobitný dôraz kladieme na ochranu zraniteľných skupín: detí, mládeže, žien, seniorov, ľudí s telesným a mentálnym znevýhodnením

(h) ***inklúziu*** – spájame všetkých ľudí bez výnimky, podporujeme toleranciu a rôznorodosť, odstraňujeme bariéry v postojoch, presvedčeniach a iné bariéry, ktoré bránia ľuďom podieľať sa na činnosti Hnutia;

(i) ***spoluprácu*** – sme jeden tím, poskytujeme si podporu a súčinnosť pri plnení spoločných cieľov a úloh, vždy v dobrej viere pomáhame a spolupracujeme s členmi a orgánmi SČK, ako aj s inými osobami s príslušnosťou k SČK;

(j) ***profesionalitu*** – plníme zverené úlohy svedomito, na vysokej odbornej úrovni, so snahou o čo najlepšie výsledky;

(k) ***excelentnosť*** – zlepšujeme sa vo všetkom, čo robíme, stanovujeme si stále vyššie ciele a kladieme dôraz na neustále vzdelávanie sa;

(l) ***vodcovstvo*** – sme lídrami v uvádzaní ideálov a princípov Hnutia do života a ideme príkladom;

(m) ***zodpovednosť*** – sme verní svojim hodnotám, ktoré sa odrážajú v našom myslení i konaní. Plníme svoje záväzky a preberáme zodpovednosť za naše činy. Dbáme na ochranu života a zdravia, ale tiež kladieme dôraz na ochranu životného prostredia a spoločenskú zodpovednosť;

(n) ***integritu*** – vo všetkom čo robíme, podporujeme čestnosť, poctivosť, dôveryhodnosť a konanie založené na etických princípoch; odmietame akékoľvek podvodné konanie, korupciu;

(o) ***dôvernosť*** – rešpektujeme mlčanlivosť a ochranu dôverných informácií, ale zároveň akceptujeme povinnosť nahlasovania protiprávnej činnosti;

(p) ***uplatňovanie princípu dobrého riadenia***, a to najmä:

- transparentnosti pravidiel – zrozumiteľnosť a dostupnosť textu pravidiel;
- finančnej transparentnosti – transparentnosť finančných záväzkov, verejných obstarávaní, zverejňovanie informácií, účtovanie podľa všeobecne akceptovaných pravidiel, nezávislý audit;
- transparentnosti riadenia – zdokladovateľnosť všetkých postupov a rozhodnutí;
- transparentnosti riadiacich orgánov – vyjasnenie právomocí, kompetencií a úloh, vrátane pravidiel obsadzovania pozícií;
- transparentnosti riadenia rizík;
- efektívnej vnútornej komunikácie;
- spoločnej zodpovednosti – rozdelenie úloh a zodpovednosti za rozhodnutia;
- kontroly plnenia úloh – pravidelné predkladanie správ za jednotlivé volené a obsadzované pozície;
- pravidelnosti konania volieb – ako záruka legitimity rozhodnutí a riadenia organizácie;
- ochrany menšín, zraniteľných skupín a práva na slobodu prejavu.

Článok 3

Základné etické záväzky

(1) SČK a osoby s príslušnosťou k SČK pri svojej činnosti:

(a) dodržiavajú princípy Hnutia a vnášajú ich do spoločnosti,

(b) dodržiavajú tento Etický kódex a v ňom vyjadrené základné etické zásady, štandardy správania a ostatné predpisy SČK, ako aj platný právny poriadok SR,

(c) si uvedomujú úlohy a postavenie SČK v spoločnosti,

(d) dbajú na ochranu integrity Hnutia na národnej aj medzinárodnej úrovni a

(e) podporujú a propagujú rozvoj princípov Hnutia na zásadách trvalej udržateľnosti, pričom prihliadajú na jej environmentálny, ekonomický a sociálny rozmer.

(2) Pre SČK sú dôležité transparentné vzťahy založené na profesionalite, otvorenosti, zodpovednosti a pravdivosti informácií, ktoré prispievajú k vytváraniu príjemného a motivujúceho prostredia. V SČK je v medziľudských i pracovných vzťahoch neprípustná akákoľvek forma diskriminácie, ohovárania, osočovania, ponižovania, obťažovania, šikanovania, agresívneho vystupovania, slovných alebo fyzických útokov.

(3) Osoba s príslušnosťou k SČK sa pri výkone svojich povinností zdržiava konania a správania, ktoré by mohlo narušiť dobré meno SČK a Hnutia vo všeobecnosti. Rovnako chráni dobré meno SČK pri rokovaní so spolupracovníkmi, dodávateľmi, sponzormi, inými partnermi a orgánmi verejnej moci a verejnej správy, ako aj pri konaní a správaní v súkromnom živote.

(4) Osoba s príslušnosťou k SČK udržiava so všetkými orgánmi verejnej moci a verejnej správy vzťah vyznačujúci sa otvorenosťou, spoluprácou a transparentnosťou so zachovávaním záujmov, práv a autonómie SČK. Komunikácia s orgánmi verejnej moci a verejnej správy prebieha iba prostredníctvom na to určených osôb, v rozsahu ich oprávnení stanovených plnou mocou alebo interným predpisom.

(5) Osoba s príslušnosťou k SČK sa usiluje o zodpovedné plnenie svojich úloh udržiavaním a zvyšovaním svojich odborných znalostí a zručností.

(6) Osoba s príslušnosťou k SČK pri výkone svojich úloh koná čestne, korektne a v súlade so zásadami slušného správania, svoje postavenie nezneužíva v súkromný prospech alebo v prospech spriaznenej osoby, úlohy vykonáva v záujme SČK a jeho ďalšieho rozvoja.

(7) Osoba s príslušnosťou k SČK zachováva mlčanlivosť o informáciách, o ktorých sa dozvedela pri výkone svojich úloh, a to aj po skončení vzťahu či príslušnosti k SČK. Informácie dôvernej povahy zverené osobám viazaným týmto Etickým kódexom sa považujú za dôverné, pričom povinnosť rešpektovať dôvernú povahu poskytnutých informácií pretrváva aj v prípade ukončenia zmluvného vzťahu alebo spolupráce s SČK.

Článok 4

Osobitné štandardy správania pre zamestnancov, členov orgánov, funkcionárov a dobrovoľníkov SČK

(1) Zamestnanci, členovia orgánov, funkcionári a dobrovoľníci SČK spoločne vytvárajú na pracovisku atmosféru vzájomnej úcty, dôvery a spolupatričnosti s cieľom kultivovať pracovné vzťahy, bez ktorých nemožno spolupracovať a dlhodobo dosahovať dobré výsledky. Vzťahy medzi funkcionármi, členmi orgánov, zamestnancami a dobrovoľníkmi SČK, ako aj medzi nadriadenými a podriadenými sú založené na úcte, dôstojnosti, kolegiálnosti, tímovej spolupráci a rešpektovaní základných ľudských práv.

(2) Zamestnanci, členovia orgánov, funkcionári a dobrovoľníci SČK si plnia úlohy vyplývajúce z ich pracovného postavenia zodpovedne a tak, aby bolo zabezpečené riadne a včasné plnenie úloh SČK.

(3) Zamestnanci, členovia orgánov, funkcionári a dobrovoľníci SČK ochraňujú majetok SČK pred stratou, poškodením, zneužitím a odcudzením. S majetkom SČK zaobchádzajú zodpovedne, starostlivo a šetrne. Chránia zverené pracovné prostriedky a nevyužívajú ich na súkromné účely, ak im to nie je osobitne povolené.

(4) Zamestnanci, členovia orgánov, funkcionári a dobrovoľníci SČK v rámci svojich pracovných pozícií rešpektujú súkromie osôb a ochranu osobných údajov, ktoré SČK spracúva.

(5) Zamestnanci, členovia orgánov, funkcionári a dobrovoľníci SČK v rámci svojich pracovných úloh a právomocí konajú a rozhodujú vždy profesionálne, nestranne, bez predsudkov a zaujatosti. Zohľadňujú práva, povinnosti a právom chránené záujmy všetkých dotknutých účastníkov. Konajú a rozhodujú na základe riadne zisteného skutkového stavu veci, pričom dbajú na rovnosť dotknutých strán tak, aby nedochádzalo k ujme na ich právach a právom chránených záujmoch. Správajú sa tak, že nenarúšajú dôveru v profesionalitu a nestrannosť ich konania a rozhodovania.

(6) Zamestnanci, členovia orgánov, funkcionári a dobrovoľníci SČK konajú profesionálne, najmä keď:

(a) konajú a rozhodujú transparentne,

(b) plnia úlohy odborne, zodpovedne v súlade s právnymi predpismi a vnútornými predpismi zamestnávateľa a s pokynmi nadriadených,

(c) sa snažia o zlepšenie poskytovaných služieb a plnených úloh,

(d) rozvíjajú svoje schopnosti, vedomosti a zručnosti prostredníctvom vzdelávania, sledujú aktuálnu problematiku svojej profesie a usilujú sa o profesijné zdokonaľovanie sa,

(e) aj mimo plnenia pracovných úloh sa vyhýbajú činnostiam, správaniu a konaniu, ktoré by mohlo znížiť dôveru v SČK,

(f) nevykonávajú činnosť, resp. zdržia sa činnosti, ktorá je nedôstojná pre funkcionára, člena orgánu alebo zamestnanca SČK,

(g) nezneužívajú informácie, ktoré získali počas svojho pôsobenia v SČK,

(h) nezatajujú informácie, ktoré majú byť riadne sprístupnené,

(i) nezverejňujú a nesprístupňujú informácie, o ktorých vedia alebo o ktorých sa môžu dôvodne domnievať, že sú nepravdivé alebo zavádzajúce a môžu poškodiť povesť SČK alebo osôb s príslušnosťou k SČK.

(7) Zamestnanci, členovia orgánov, funkcionári a dobrovoľníci SČK dbajú na nestrannosť, najmä keď:

(a) konajú a rozhodujú objektívne a odborne, navrhujú alebo prijímajú riešenia vždy v súlade s právnym poriadkom, internými predpismi a týmto Etickým kódexom,

(b) sa nenechajú pri konaní a rozhodovaní ovplyvniť svojimi pozitívnymi alebo negatívnymi vzťahmi ku konkrétnej fyzickej osobe alebo právnickej osobe,

(c) konajú tak, že pri riešení zhodných alebo obdobných prípadov medzi jednotlivými postupmi a výstupmi nevznikajú rozdiely, ktoré nie je možné odôvodniť objektívnymi skutočnosťami, najmä konkrétnymi rozdielnymi okolnosťami prípadu,

(d) vystupujú vo vzťahu k fyzickej osobe a právnickej osobe tak, že ju úmyselne alebo

z nedbanlivosti neuvádzajú do omylu, informujú ju zrozumiteľne o jej právach a povinnostiach, okolnosti posudzujú bez uprednostňovania svojho osobného záujmu a v súlade s príslušnými záväznými predpismi,

(e) nezneužívajú svoje postavenie na získanie výhody pre seba alebo inú fyzickú osobu alebo právnickú osobu alebo na znevýhodnenie ostatných,

(f) sa zdržia každého konania, ktoré môže ohroziť dôveru v nestrannosť ich rozhodovania a konania,

(g) sa správajú aj mimo výkonu práce tak, že zachovávajú a posilňujú dôveru verejnosti vo svoju objektívnosť a nestrannosť.

Článok 5

Sexuálne zneužívanie a vykorisťovanie

(1) Pre osoby s príslušnosťou k SČK platí zákaz:

(a) vymieňať peniaze, tovary, služby, alebo ponúkať zamestnanie za sex, sexuálne služby, alebo iné formy ponižujúceho, nedôstojného alebo vykorisťujúceho správania. To zahŕňa akúkoľvek pomoc zo strany SČK, na ktorú majú prijímatelia za obvyklých podmienok nárok. Tento zákaz sa vzťahuje aj na využívanie služieb sexuálnych spoločníčok;

(b) produkovať, obstarávať, distribuovať alebo používať pornografický materiál v priestoroch SČK, alebo na zariadeniach SČK, vrátane vyhľadávania/navštevovania pornografických webstránok, alebo iných podobných zdrojov, alebo posielať pornografické e-maily;

(c) sexuálnej aktivity s príjemcami pomoci, ktorými sú deti (osoby mladšie ako 18 rokov), bez ohľadu na slovenskou legislatívou stanovenú vekovú hranicu, ktorá je potrebná na vyjadrenie súhlasu so sexuálnymi aktivitami. Mylné presvedčenie o veku dieťaťa čin neospravedlňuje.

(d) sexuálnych vzťahov s dospelými príjemcami pomoci.

(2) Zamestnanci, funkcionári, členovia a dobrovoľníci SČK a iné osoby s príslušnosťou k SČK prispievajú k prostrediu, ktoré predchádza sexuálnemu vykorisťovaniu a zneužívaniu. Majú povinnosť nahlásiť podozrenia zo sexuálneho vykorisťovania a zneužívania podľa Článku 5 tohto Etického kódexu nadriadenému, a to osobne alebo prostredníctvom telefonickej linky alebo emailového účtu, ktoré sú uverejnené na webovom sídle SČK, ak týmito úlohami nie je poverená iná osoba alebo iný orgán v rámci SČK.

(3) Pri podávaní oznámenia je nevyhnutné dodržiavať zásadu dôvernosti.

(4) Akékoľvek sexuálne vykorisťovanie a zneužívanie sa považuje za závažné porušenie pracovnej disciplíny, závažné porušenie povinností funkcionárov a členov SČK v zmysle Stanov a závažné porušenie Etického kódexu.

Článok 6

Ochrana detí

Osoby s príslušnosťou k SČK:

(1) berú na vedomie, že SČK zastáva politiku nulovej tolerancie v prípadoch násilia, zneužívania, vykorisťovania a zanedbávania týkajúceho sa detí,

(2) vždy konajú v najlepšom záujem dieťaťa.

Článok 7

Konflikt záujmov

(1) SČK a osoby s príslušnosťou k SČK predchádzajú vzniku konfliktu záujmov a v prípade existujúceho konfliktu záujmov sa nepodieľajú na procese alebo rozhodovaní, ktoré by mohlo uviesť ich osobné alebo finančné záujmy do konfliktu so záujmami SČK.

(2) Konfliktom záujmov sa rozumie situácia, pri ktorej osobné záujmy osoby s príslušnosťou k SČK môžu ovplyvniť plnenie jej úloh, alebo situácia, v ktorej môže takáto osoba využívať svoje postavenie v prospech osobného záujmu. Osobným záujmom sa rozumie akákoľvek výhoda pre túto osobu, alebo pre osoby s ňou spriaznené.

(3) Za spriaznené osoby možno považovať:

(a) blízke osoby podľa § 116 Z. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník,

(b) fyzické osoby, právnické osoby a ich združenia, s ktorými osoba s príslušnosťou k SČK udržiava alebo udržiavala obchodné styky, alebo ktorých je alebo bola členom,

(c) právnické osoby, v ktorých má osoba s príslušnosťou k SČK priamo alebo nepriamo majetkovú účasť alebo osobné prepojenie prostredníctvom blízkych osôb,

(d) fyzické osoby a právnické osoby, z ktorých činnosti má osoba s príslušnosťou k SČK prospech, alebo

(e) inú osobu, ktorú osoba s príslušnosťou k SČK pozná na základe predchádzajúcich profesijných alebo iných vzťahov a tieto vzťahy medzi osobou s príslušnosťou k SČK a dotknutou osobou vzbudzujú oprávnené obavy o nestrannosť osoby s príslušnosťou k SČK.

Článok 8

Dary a iné výhody

(1) Osoba s príslušnosťou k SČK v súvislosti s plnením svojich povinností a pracovných úloh:

(a) nepožaduje a neprijíma, ani nenavádza iného na finančné dary, iné dary, finančné výhody ani iné výhody pre seba ani pre spriaznené osoby alebo prostredníctvom nich, a to ani prostredníctvom inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby,

(b) dbá na to, aby sa nedostala do situácie, v ktorej je zaviazaná opätovať poskytnutú službu alebo pozornosť konaním alebo postupom, ktorým sa narúša profesionalita a nestrannosť jej konania alebo rozhodovania,

(c) sa vyvaruje vzťahu vzájomnej závislosti a nenáležitého vplyvu inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorý môže ohroziť jej profesionalitu a nestrannosť.

(2) SČK a osoba s príslušnosťou k SČK prijme alebo ponúkne dar, len ak

(a) si to vyžadujú miestne spoločenské alebo protokolárne zvyklosti alebo pravidlá,

(b) jeho hodnota je iba symbolická a nepresahuje obvyklú alebo nepatrnú hodnotu, a to ani kumulatívne v priebehu jedného roka,

(c) ide o dar, ktorý by si z hľadiska hodnoty obdarovaný bežne mohol zadovážiť,

(d) nie je poskytovaný pravidelne,

(e) nemá podobu poskytnutia finančných prostriedkov,

(f) darovaním nevznikne konflikt záujmov, ani nehrozí jeho vznik,

(g) sa ním nesleduje zámer ovplyvniť konanie súvisiace s pracovnou činnosťou alebo činnosťou patriacou do právomoci obdarovaného.

(3) Darom sa rozumie bezodplatné plnenie alebo akákoľvek iná bezodplatná výhoda, ako aj poskytnutie plnenia za úhradu nezodpovedajúcu obvyklej cene. Dary alebo iné výhody môžu byť materiálne alebo nemateriálne a môžu sa týkať aj prísľubu daru alebo inej výhody v budúcnosti. Darmi sa rozumie aj výmena ľubovoľných výhod medzi osobami, vrátane hotovosti, zliav, tovarov, zábavy alebo darov v naturáliách. Aj každé pohostenie prekračujúce bežnú hranicu musí plniť legitímny účel.

(4) Pokiaľ to nie je upravené v osobitnej zmluve, osoby viazané týmto Etickým kódexom nesmú prijať, odovzdať, ponúkať, sľúbiť, dostať alebo požadovať províziu pre seba alebo pre tretiu osobu za vyjednávanie dohôd alebo za realizáciu bežných dodávateľsko-odberateľských vzťahov v súvislosti s ich povinnosťami v rámci štruktúr SČK.

(5) Akékoľvek provízie, dary alebo iné výhody, neprípustné podľa kritérií uvedených v odseku 1 až 4 tohto článku, sú zakázané.

Článok 9

Pozvania

(1) Osoba s príslušnosťou k SČK v súvislosti s plnením svojich povinností a pracovných úloh neakceptuje pozvanie na kultúrne podujatie alebo športové podujatie, konferenciu, dovolenku a iné aktivity, ktoré financuje fyzická osoba alebo právnická osoba, ak účasť na takomto podujatí alebo na aktivite môže ovplyvniť dôveru v jej profesionalitu a nestrannosť pri plnení jej úloh alebo vyvolať zdanie, že je odmenou za plnenie jej úloh.

(2) SČK a osoby s príslušnosťou k SČK prijímajú pozvania a pozývajú iné osoby, len ak:

(a) je to spojené s povinnosťami v rámci reprezentovania SČK,

(b) sa tým neprekračujú obvyklé hranice,

(c) nehrozí ani nevznikne konflikt záujmov,

(d) sú pôvodcami a adresátmi takýchto pozvaní fyzické osoby alebo právnické osoby, u ktorých možno vzhľadom na všetky okolnosti predpokladať ich dobromyseľnosť a dôveryhodnosť.

Článok 10

Integrita humanitárnej činnosti

(1) SČK a osoby s príslušnosťou k SČK neprijímajú ani nedávajú úplatky, ani nenavádzajú na ponúkanie úplatkov verejným činiteľom, obchodným partnerom alebo iným osobám.

(2) Osoby viazané týmto Etickým kódexom nesmú spreneveriť finančné prostriedky poskytnuté SČK alebo jeho členom, či už priamo alebo nepriamo, prostredníctvom tretích osôb, alebo v spojení s nimi.

(3) SČK a osoby s príslušnosťou k SČK poukazujú platby a odmeny za tovar, služby alebo iné plnenia v prospech SČK priamo ich príjemcovi, nie cez sprostredkovateľov alebo iné tretie osoby.

Článok 11

Spolupráca s dodávateľmi

(1) SČK uzatvára zmluvné vzťahy v súlade s ustanovenými všeobecne záväznými právnymi predpismi a v súlade s internými predpismi SČK o obstarávaní, ak sa vyžaduje vykonanie obstarania niektorým z postupov obstarávania.

(2) SČK a osoby s príslušnosťou k SČK spolupracujú len s osobami, ktoré konajú a vystupujú v súlade s uznávanými hodnotami, záujmami a princípmi Hnutia, a ktoré sa zaviažu, že vo

svojej obchodnej činnosti a spolupráci s SČK a po celú dobu poskytovania služieb a spolupráce budú dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy a požiadavky tohto Etického kódexu.

Článok 12

Pôvod a používanie finančných prostriedkov

(1) SČK využíva finančné prostriedky výhradne na ciele určené v Stanovách SČK a/alebo v zmluvách o poskytnutí finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu, grantov a iných zdrojov.

(2) Nakladanie s majetkom SČK, jeho získanie, využívanie, vyraďovanie a predaj sa zakladá na zodpovedne vykonaných ekonomických analýzach, zohľadňuje posúdenie rizík so starostlivosťou riadneho hospodára a je vykonávané v súlade s právnym poriadkom.

(3) SČK vedie presnú evidenciu svojich nákladov a výnosov. Zároveň vedie presnú evidenciu výdavkov funkcionárov, členov orgánov a iných osôb s príslušnosťou k SČK.

(4) SČK zabezpečí, aby všetky transakcie boli riadne schválené, overiteľné, včas, riadne a presne zaznamenané, zaúčtované a náležite doložené.

(5) SČK a osoby s príslušnosťou k SČK nakladajú s finančnou hotovosťou a inými zverenými finančnými hodnotami v súlade s pravidlami ustanovenými právnymi predpismi. Prevzatie peňazí nelegálneho pôvodu alebo ich zatajovanie je zakázané.

(6) Osoba s príslušnosťou k SČK sa nesmie dopustiť konania, alebo nútiť iného, aby sa dopustil konania, ktorým by priamo alebo nepriamo ovplyvnili, zmanipulovali alebo uviedli do omylu niektorú z osôb vykonávajúcich audit alebo revíziu finančných výkazov SČK. Za také konanie je považované tiež ponúkanie výhod či hrozba zrušením alebo zrušenie existujúcich zmluvných vzťahov v oblasti auditu, či revízie finančných výkazov SČK.

(7) Osoby s príslušnosťou k SČK ani zmluvní partneri SČK nesmú ničiť, skresľovať ani pozmeňovať finančné alebo iné záznamy, aby sa vyhli vyšetrovaniu alebo odhaleniu. Zamestnanci, členovia orgánov, funkcionári a predstavitelia nesmú vystavovať alebo sa podieľať na vystavovaní falošných, nepravdivých alebo fiktívnych dokladov kryjúcich neoprávnené platby alebo protiprávne a neetické konanie.

Článok 13

Finančné príspevky a sponzorstvo

(1) SČK a osoby s príslušnosťou k SČK zabezpečujú, aby sponzorstvo a finančné príspevky na dobročinné účely neboli používané ako zámienka alebo krytie korupcie.

(2) SČK a osoby s príslušnosťou k SČK zverejňujú informácie o všetkých príjmoch z verejných prostriedkov a zo sponzorského, ako aj o finančných príspevkoch a daroch poskytnutých na dobročinné účely.

(3) SČK sa zdržuje financovania alebo inej podpory politických strán alebo politicky exponovaných osôb.

Článok 14

Práva duševného vlastníctva

(1) SČK a osoby s príslušnosťou k SČK dbajú na ochranu práv duševného vlastníctva a neoprávnene nezasahujú do práv duševného vlastníctva tretích osôb. Osoby s príslušnosťou k SČK sú povinné riadne spravovať a náležite chrániť duševné vlastníctvo SČK v rámci ich činnosti, ako aj duševné vlastníctvo poskytnuté na účel sponzoringu, umiestnenia reklamy, či

iného marketingu najmä v súvislosti s organizovaním súťaží.

(2) Kopírovanie, predaj, používanie alebo distribúcia informácií alebo iných údajov, počítačových programov, či iných predmetov duševného vlastníctva v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi alebo licenčnými zmluvami je zakázané.

Článok 15

Používanie znaku Červeného kríža

(1) Osoby s príslušnosťou k SČK používajú znak Červeného kríža v súlade so Ženevskými dohovormi a ich dodatkovými protokolmi.

(2) Pri používaní znaku Červeného kríža sa riadia Zákonom o Slovenskom Červenom kríži a ochrane znaku a názvu Červeného kríža.

(3) Používajú znak Červeného kríža výlučne pri plnení pracovných úloh pre SČK, alebo plnení riadne organizovaných dobrovoľníckych aktivít pre SČK.

Článok 16

Sociálne siete a médiá

(1) Osoby s príslušnosťou k SČK sú povinné pri komunikácii prostredníctvom sociálnych sietí a médií:

(a) dodržiavať princíp spoločenskej zodpovednosti;

(b) zdržať sa šírenia obsahu, ktorý je v rozpore s platnou legislatívou SR, s princípmi Hnutia a týmto Etickým kódexom;

(c) obsah nesúvisiaci s činnosťou pre SČK, komunikovať tak, aby bolo zrejmé, že ide o ich osobný postoj, názory a vyjadrenia a nereprezentujú postoje, názory a vyjadrenia SČK;

(d) zachovávať dobré meno, dôstojnosť a vážnosť SČK a Hnutia, dôveru v činnosti a služby SČK;

(e) zvažovať, ako bude ich vyjadrenie vnímané verejnosťou a aký môže mať dosah na dobré meno, vážnosť a dôveru v činnosti a služby SČK;

(f) dbať na to, aby vyjadrenie svojím tónom a formou nebolo nenávistné ani urážlivé, neporušovalo ľudské práva a základné slobody garantované Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd;

(g) dbať na to, aby bolo vyjadrenie apolitické.

Článok 17

Nahlasovanie a ochrana

(1) Pri podávaní oznámenia je nevyhnutné dodržiavať zásadu dôvernosti.

(2) V prípade identifikovaného porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov, Etického kódexu, Stanov SČK alebo iných interných predpisov SČK, osoba s príslušnosťou k SČK o tom upovedomí svojho priameho nadriadeného a osobu zodpovednú za súlad, ak bude ustanovená podľa tohto Etického kódexu, a to bez zbytočného odkladu po tom, ako sa o porušení dozvie. Osoba s príslušnosťou k SČK, ktorá takéto porušenie oznámila je chránená pred postihom, diskrimináciou alebo ukončením pracovného pomeru z dôvodu oznámenia porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov, Etického kódexu alebo iných interných predpisov a príkazov SČK, pričom oznámenie môže urobiť aj anonymne.

(3) Zamestnanci, funkcionári, členovia a dobrovoľníci SČK a iné osoby s príslušnosťou k SČK majú povinnosť nahlásiť podozrenia zo sexuálneho vykorisťovania a zneužívania nadriadenému, a to

osobne alebo prostredníctvom telefonickej linky alebo emailového účtu, ktoré sú uverejnené na webovom sídle SČK, ak týmito úlohami nie je poverená iná osoba alebo iný orgán v rámci SČK.

(4) Obvinenia zo sexuálneho vykorisťovania a zneužívania podliehajú internému vyšetrovaniu a môžu viesť k ukončeniu pracovného pomeru, či inej formy spolupráce a postúpenie veci orgánom činným v trestnom konaní na trestné stíhanie.

(5) Zamestnanci, funkcionári, členovia a dobrovoľníci SČK a iné osoby s príslušnosťou k SČK ktorí majú dôvod domnievať sa, že dieťa bolo vystavené násiliu, zneužívaniu, vykorisťovaniu alebo zanedbávaniu, alebo že môže byť ohrozená bezpečnosť alebo blaho dieťaťa v dôsledku konania alebo zdržania sa konania zo satrany zamestnancov, funkcionárov, členov a dobrovoľníkov SČK a iných osôb s príslušnosťou k SČK, sú povinní to čo najskôr oznámiť.

(6) Zamestnanci, funkcionári, členovia a dobrovoľníci SČK a iné osoby s príslušnosťou k SČK spolupracujú s orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v záujme ochrany detí podľa Článku 6 (Ochrana detí) tohto Etického kódexu.

(7) Ak má osoba s príslušnosťou k SČK pochybnosť o svojom konflikte záujmov v zmysle Článku 7 (Konflikt záujmov) tohto Etického kódexu, bez zbytočného odkladu to oznámi nadriadenému. Nadriadený vec posúdi a v prípade konfliktu záujmov zabezpečí, aby sa táto osoba nepodieľala na plnení úloh, najmä na konaní a rozhodovaní, a aby nemala ani prístup k informáciám, ktoré sa danej veci týkajú.

(8) Osoba s príslušnosťou k SČK sama vykoná všetky potrebné úkony na prevenciu a na riešenie konfliktu záujmov podľa Článku 7 tohto Etického kódexu (Konflikt záujmov).

(9) Ak má osoba s príslušnosťou k SČK pochybnosť, či postupuje v súlade s Článkom 8 (Dary a výhody) tohto Etického kódexu, informuje o tom bezodkladne svojho nadriadeného a postupuje podľa jeho pokynov.

Článok 18

Predchádzanie trestnej činnosti a zabezpečovanie súladu

(1) Etický kódex je základom zabezpečovania súladu v rámci SČK, s cieľom predchádzať trestnej zodpovednosti SČK alebo osôb s príslušnosťou k SČK.

(2) Pri akýchkoľvek pochybnostiach alebo otázkach v súvislosti s trestnoprávnou zodpovednosťou za konanie v rámci štruktúr SČK majú osoby s príslušnosťou k SČK právo a povinnosť obrátiť sa na nadriadeného, a to osobne alebo prostredníctvom telefonickej linky alebo emailového účtu, ktoré sú uverejnené na webovom sídle SČK, ak týmito úlohami nie je poverená iná osoba alebo iný orgán v rámci SČK.

(3) Osoba zodpovedná za súlad dohliada na prešetrenie všetkých podaných sťažností a zároveň z vlastného podnetu prešetruje porušovanie predpisov zameraných na ochranu pred protispoločenskou činnosťou a protiprávnou činnosťou zo strany osôb s príslušnosťou k SČK a dodávateľov a iných zmluvných partnerov SČK, a v prípade potreby dá podnet na prijatie zodpovedajúcich opatrení v súlade s pracovnoprávnymi predpismi, alebo v súlade s uzatvoreným zmluvným vzťahom a jeho dojednaniami.

(4) Osoba zodpovedná za súlad je povinná prijať a preveriť každé oznámenie do 90 dní od jeho prijatia; túto lehotu môže predĺžiť o ďalších 30 dní s tým, že predĺženie oznámi oznamovateľovi s uvedením dôvodov predĺženia. Zároveň je povinná pri preverovaní oznámení zachovávať mlčanlivosť o totožnosti oznamovateľa.

(5) Osoba zodpovedná za súlad je povinná najmenej počas troch rokov odo dňa doručenia oznámenia viesť evidenciu oznámení v rozsahu:
   (a) dátum doručenia oznámenia,
   (b) meno, priezvisko a pobyt oznamovateľa,
   (c) predmet oznámenia,
   (d) výsledok preverenia oznámenia,
   (e) dátum skončenia preverenia oznámenia.

(6) Osoba zodpovedná za súlad je povinná podávať Prezídiu SČK správu o stave zabezpečovania súladu vrátane výsledkov vyšetrovaní, a to v pravidelných intervaloch a tiež podľa potreby.

Článok 19

Zverejnenie a dostupnosť Etického kódexu

(1) SČK zabezpečí, že Etický kódex bude
   (a) prístupný všetkým osobám uchádzajúcim sa o pracovné miesto, zmluvnú spoluprácu alebo funkciu v SČK, alebo v právnickej osobe, ktorú založil alebo zriadil SČK alebo v ktorej je SČK spoločníkom,
   (b) prístupný všetkým zamestnancom SČK a zamestnancom právnickej osoby, ktorú založil alebo zriadil SČK alebo v ktorej je SČK spoločníkom, a s jeho znením budú všetky uvedené osoby a zamestnanci preukázateľne oboznámení,
   (c) podpísaný každou osobou ustanovenou do funkcie v rámci SČK alebo v právnickej osobe, ktorú založil alebo zriadil SČK alebo je v nej spoločníkom, na preukázanie oboznámenia sa s týmto Etickým kódexom,
   (d) prístupný na webovom sídle SČK a právnickej osoby, ktorú založil alebo zriadil SČK alebo v ktorej je SČK spoločníkom.

(2) Všetky osoby s príslušnosťou k SČK boli s Etickým kódexom oboznámené tiež jeho zverejnením na webovom sídle SČK.

(3) Preukázané porušenie Etického kódexu zo strany zamestnanca, člena orgánu alebo funkcionára SČK alebo inej osoby v rámci plnenia úloh pre SČK sa posudzuje a postihuje aj ako porušenie pracovnej disciplíny.

(4) Etický kódex je záväzný aj pre dobrovoľníkov SČK, v rozsahu týkajúcom sa ich dobrovoľníckej činnosti. Preukázané porušenie Etického kódexu zo strany dobrovoľníka v rámci plnenia úloh pre SČK sa posudzuje a sankcionuje aj ako porušenie dobrovoľníckej zmluvy.

Článok 20

Platnosť a účinnosť Etického kódexu

(1) Etický kódex SČK bol schválený Prezídiom SČK dňa 28.mája 2025 a nadobúda účinnosť dňom 1. januára 2026.

(2) Etický kódex sa zverejní obvyklým spôsobom, aby bol verejne prístupný.

(3) Etický kódex je otvoreným dokumentom. Je možné ho dopĺňať a meniť s prihliadnutím na prax a získané skúsenosti.

(4) Osoba s príslušnosťou k SČK môže byť sankcionovaná za porušenie tohto Etického kódexu, iba ak príslušné konanie alebo správanie bolo v rozpore s Etickým kódexom platným a účinným v čase, keď k porušeniu došlo.

© Slovenský Červený kríž, 2026
Akékoľvek použitie tohto textu alebo jeho časti prosím konzultujte s SČK.